

Frøvækst

I 2006 er der kun udført beskedne aktiviteter vedr. bestøvning. Det skyldes primært stor travlhed omkring myndighedsopgaver inden for biavl. I eksisterende markforsøg på Forskningscenter Flakkebjerg er der indsamlet fotodokumentation for forekomst af naturlige bestøvere i hvidkløver. Generelt var vejrforholdene i 2006 meget gode i forhold til bestøvning, og der var en høj forekomst af bestøvere gennem næsten en hel måned, hvilket er usædvanligt.

Videndeling

Landscentret gennemfører hvert år et kursus for økologiske rådgivere – Økologiske feldage. I 2004 var økologisk hvidkløverfrøproduktion en del af dette kursus.

Endvidere har projektleder undervist ved et kursus for økologiske landmænd (arrangeret af Økologisk Rådgivning, Jyderup). Kursisterne besøgte efterfølgende demonstrationsforsøgene ved Flakkebjerg.

Endvidere er der præsenteret resultater fra forsøg og indsamlinger for konsulenter i januar 2004 og ved markvandring i juni 2004.

Alle tidligere udførte DJF-forsøg i hvidkløver til frø er samlet i en fælles præsentation, som i 2006 blev forelagt ved et nordisk seminar for forskere, rådgivere og avlere med interesse for markfrøavl. Seminaret blev afholdt i juni dels på Forskningscenter Flakkebjerg og dels på CEUS Næsgaard med besøg hos lokale frøavlere. Omkring 100 personer deltog i arrangementet.

Data fra dette arbejde er anvendt i udviklingsarbejdet omkring IT-baseret videndeling.

Birte Boelt, forskningsleder, DJF

Sekretariatet for Frøvækst Øst

AARHUS UNIVERSITET
Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet
Forsøgsvej 1
DK-4200 Slagelse
Tel: 89 99 35 00
Fax: 89 99 35 01

E-mail: Birte.Boelt@agrsci.dk
www.agrsci.dk/gbi/bio

Økologisk hvidkløver - bestøvning og skadedyr

Beskrivelse

Der er meget stor interesse for at udvide produktionen af hvidkløverfrø i såvel konventionelle som økologiske dyrkningssystemer.

Barrierer for opnåelse af høje udbytter er bl.a. skadedyr (kløversnudebiller og kløvergnavere) samt forhold omkring bestøvning.

Projektet har fokuseret på at opnå en større viden om skadedyrenes biologi med henblik på en mere effektiv bekæmpelse eller andre dyrkningsforhold, som kan minimere skaden, samt på indsamling af viden med henblik på at effektivisere bestøvning.

Formål

- At opbygge viden om kløversnudebillens biologi gennem indsamling af oplysninger omkring indflyvningstidspunkt, registreringer af dens forekomst samt analyse af antal angrebne blomsterhoveder
- Den opbyggede viden anvendes til at udvikle dyrkningsstrategier, som minimerer skadesomfanget af kløversnudebiller
- At klarlægge betydningen af en effektiv bestøvning på frøudbytte i hvidkløvermarker
- At bidrage til at forøge frøudbyttet
- At udarbejde informationsmateriale og formidle ny viden inden for området.

Resultater

I løbet af 2003 blev der udført en række registreringer i økologiske avleres hvidkløverfrømarker og demonstrationsforsøg.

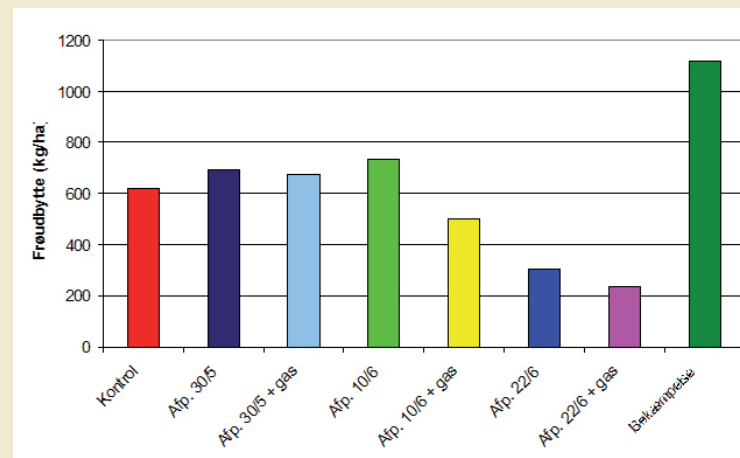
Registrering af skadedyr

I marts 2004 blev der afholdt informationsmøde på DJF Flakkebjerg og i alt 22 økologiske frøavlere med interesse i hvidkløverfrøproduktion deltog. Resultater fra demonstrationsforsøg og fra indsamlinger hos lokale avlere i 2003 blev præsenteret. Samtidig blev plan for aktiviteter i 2004 diskuteret.

I 2004 og 2005 blev der opstillet gule limplader i marker beliggende på Vestsjælland og Falster med henblik på at registrere hvidkløversnudebillens indflyvning til kløvermarkerne. Fælderne blev nedtaget efter ca. 4 uger. Resultaterne blev løbende lagt ud på hjemmesiden: www.agrsci.dk/snudebille/snudebiller, således at interesserede avlere mv. kunne se, hvordan det stod til med flyvningen i henholdsvis Vestsjælland og på Falster. Internetsiden er ikke længere aktiv.

Demonstrationsforsøg – kvantificering af udbyttetab som følge af skadedyr samt dyrkningsstrategi til minimering af udbyttetab

I gennemsnit af de tidligere års forsøg har merudbyttet for denne behandling været 40% i forhold til led 1 'kontrol'. I 2005 har merudbyttet været godt 80%.

Bestøvning af hvidkløver

Der var i juli måned 2005 generelt meget fine bestøvningsforhold. Der er gennemført små pilotforsøg, hvor pollentavler er rensset, inden bisterne er flyttet ud i kløvermarkerne. Endvidere har der været kontakt til biavlere, som udfører bestøvningsopgaver i økologiske hvidkløvermarker.

